

Livskvalitet gennem hele livet

Som borgere har vi alle del i fællesskabet, samfundet omkring os. Vi har alle et ansvar for, at det fungerer. Vi forsørger os selv, er aktive på arbejdsmarkedet. Vi opdrager vores børn, og vi betaler skat til fællesskabet, der til gengæld sørger for, at infrastrukturen er i orden, at der er daginstitutioner og skoler, at der er sygehuse, og at ældreplejen fungerer, når behovet opstår.

Livet igennem oplever vi alle, at vi har vekslende behov for at trække på fællesskabets ydelser.

Ansvar for og deltagelsen i fællesskabet forsvinder ikke med alderen. Det er vel dybest set også en væsentlig del af livskvaliteten.

Et længe næret ønske om en hjemmehjælpskommission bliver opfyldt. Regeringen nedsætter en hjemmehjælpskommission, der skal se på trivsel og livskvalitet for ældre i eget hjem og på plejehjemmet for fremtidens ældre.

Forud for den seneste forespørgselsdebat i Folketingets Socialudvalg d. 17. april skrev DANSKE ÆLDRE RÅD til social- og integrationsministeren og udvalgets medlemmer med en opfordring til at arbejde positivt for nedsættelse af kommissionen. DANSKE ÆLDRE RÅD stiller gerne op med bidrag til kommissionen og opfordrer til, at alle relevante parter indbydes, så vi kan få en bred debat med inddragelse af alle synspunkter.

Der er emner nok at tage fat på:

- Er Ankestyrelsens seneste afgørelse om rengøring hver fjerde uge fremtidens niveau?
- Kan kvalitetsstandarder danne grundlag for en dialog med borgeren om behov og brug af egne ressourcer?
- Hvilken brug af velfærdsteknologi vil være hensigtsmæssig for borger og medarbejder?
- Har medarbejderne brug for nye kompetencer til mødet med borgeren?

Disse og flere spørgsmål er aktuelle i kommunerne, og vi har brug for debatten.

Jeg er enig med social- og integrationsminister Karen Hækkerup, der giver udtryk for, at vi har brug for en ny ældrepolitik, der giver plads til forskelligheder, og som hviler på grundlæggende værdier som medbestemmelse, selvhjulpethed, trykthed og værdighed.

En anden positiv nyhed er, at et fremsat forslag om beskæring af embedslægetilsyn på plejehjem er blevet taget af bordet igen. Det er godt og på linje med DANSKE ÆLDRE RÅDs holdning – en holdning som vi har givet udtryk for i et brev til sundhedsminister Astrid Kragh.

Henning Kirk vil, sammen med Lone Kühlmann, afskaffe alderdommen – det kan vi læse om i en tankevækkende, provokerende artikel her i nyhedsbrevet.

Når jeg læser artiklen, kan jeg ikke lade være med at tænke

på, hvor tit vi siger "de ældre", selv om snakken drejer sig om jævnaldrende medborgere. Vi distancerer os. Det er ikke nogen rar tanke.

De vil også afskaffe ældrerådene – nej, det er nok ikke dét, de vil – men den nedre aldersgrænse, dermed er "ældre" og "senior" i navnet ikke mere relevant. Det demokratiske talerør, for borgere med behov for hjælp, mener de stadig, der er brug for.

Jeg glæder mig til at læse bogen.

Jeg ser frem til d. 14. og 15. maj på Hotel Nyborg Strand: Vel mødt til de flere end 465 tilmeldte til repræsentantskabsmødet og de 470 til den efterfølgende ældrepolitiske konference. Jeg tror og håber på, vi får et par spændende dage med livlige debatter, vigtige meningsudvekslinger og netværksdannelse.

Kirsten Feld

Formand

Afskaf alderdommen – bliv i de voksnes rækker	2
Et trykshotel	4
Temadage og konferencer	5
Nyt fra ministerier og styrelser	6
Projekter og publikationer	7
Fra ældreråd til ældreråd	8

Afskaf alderdommen – bliv i de voksnes rækker

Af Henning Kirk

Henning Kirk er speciallæge i samfundsmedicin og dr.med. Han har været leder af Gerontologisk Institut og har siden 1998 haft selvstændigt virke som forfatter, konsulent og foredragsholder. Han har skrevet en række bøger om aldring, sundhed og forebyggelse, bl.a. fire bøger om hjernens vedligeholdelse.

30. marts 2012 udkom "Afskaf alderdommen – bliv i de voksnes rækker", som han har skrevet sammen med journalisten Lone Kühlmann.

Hvis man vil bekæmpe myter og fordomme, kan det være nyttigt at provokere for at få budskaber ud. Det er selvfølgelig derfor, at Lone Kühlmann og jeg har givet vores nye bog den provokerende titel "Afskaf alderdommen – bliv i de voksnes rækker". Der er nemlig stadig i forbavsende grad udbredt mangel på viden om aldring – og tilsvarende udbredte myter og fordomme.

Vi har to hovedsigter med bogen. For det første beskriver og diskuterer vi samfundets ofte utilsigtede tendens til at placere "de ældre" ved siden af voksensamfundet, for eksempel når kommunerne i mange tilfælde opfatter, beskriver og behandler svækkede ældre voksnes behov som noget, der primært er forårsaget af alderen i sig selv. Det kommer til udtryk i det sprog, man bruger, ikke mindst i den kommunale jargon. I bogen opregner vi således over 100 "ældreord" (herunder "ælderåd"!) som sproget er blevet forurennet med siden 1980'erne. Et sprog, der bidrager til at fastholde opfattelsen af, at alderen i væsentlig grad ligger til grund, når ældre borgere har behov for social og sundhedsmæssig bistand. Ud

over opgøret mod dette "ældresprog" gør vi også op med brugen af aldersgrænser, rabatter og andet, der bidrager til at forstærke "vi-de-retorikken".

I forbindelse med EU's år for aktiv aldring fik vi et eksempel på, hvordan netop denne retorik ubemærket sniger sig ind, selv når politikere og eksperter har de bedste intentioner om at styrke alderens muligheder. "Livet slutter ikke ved de 60 – og samfundet påskønner i stigende grad at de ældre også har noget at byde på", stod der således i EU-oplægget. En utilsløret, men formentlig ubemærket hentydning til, at "vi" (de midaldrende eksperter og beslutningstagere) taler om "de" ældre.

Det andet sigte med bogen er at give gode råd til, hvordan vi hver især kan styrke de fysiske, mentale/kognitive og sociale muligheder i hele voksenlivet. Bemærk at vi taler om voksenlivet. Der er yngre og ældre voksne, men "de ældre" findes ikke. Der er stor interesse for at holde hjernen i gang, og forskningen peger på mange konkrete råd, som endnu ikke er blevet tilstrækkeligt formidlet til dem, som kan få glæde af dem.

Afskaf ælderådene

Vores påstand er således, at det er vigtigt at afskaffe alderdommen som den forældede konstruktion, den fortsat er i vores bevidsthed. Hvis folk er syge, gangbesværede, ensomme eller fattige, skal de hjælpes ud fra deres behov. Og ikke ud fra forestillinger om, at det nok er alderen, der er ondets rod.

Det er fint, hvis politikerne kan få uvildige råd og forslag til, hvordan man hjælper og styrker borgere, der har problemer. Og til, hvordan vi individuelt og kollektivt kan forebygge diverse problemer. Men når man kalder noget et "ælderåd",

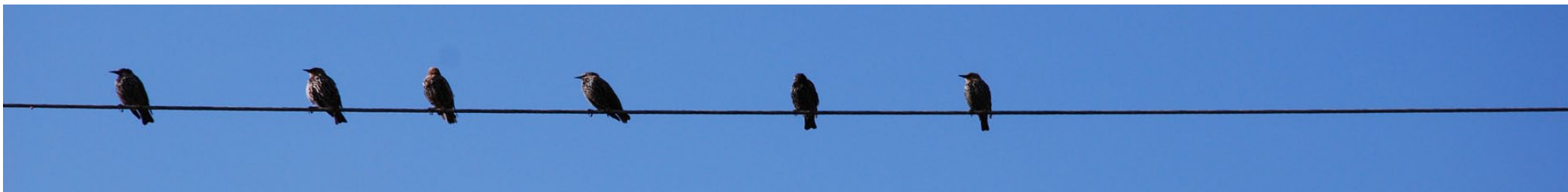
fastholder man den kategoriske opdeling mellem voksne og "ældre".

Ældrerådene beskæftiger sig for eksempel en del med hjemmehjælp. Men hver syvende hjemmehjælpsmodtager hører slet ikke til kategorien "ældre". Derfor er det også vigtigt, at der foretages navneskift i de kommunale forvaltninger. Væk med benævnelser som ældreområde, ældreforvaltning, ældrepleje, ældrechef osv. For slet ikke at nævne det ualmindelig nedladende ord "ældremad". Benævn i stedet forvaltningerne efter "varen". For eksempel kunne man blive inspireret af den tretrinsraket, som beskriver kommunernes sociale og sundhedsmæssige indsats: Forebyggelse, genoptræning og pleje/omsorg. Det er disse opgaver, der er "varebetegnelsen" for det, man i dag typisk kalder noget med "ældre-". Forebyggelse er den brede indsats. Hvis den ikke er tilstrækkelig, er kommunen forpligtet til at tilbyde genoptræning. Og hvis det ikke er tilstrækkeligt, er der behov for kyndig omsorg og pleje. Uanset om borgeren er 40 eller 80 år.

Lad os benævne opgaverne – ikke alderen på dem, der skal hjælpes. Dette har også en god faglig-ideologisk begrundelse. Ingen har brug for hjælp på grund af alder, og flere af de sygdomsproblemer, der tidligere gav anledning til udtryk som "alderdomssvækkelse" eller "senilitet", kan i dag i mange tilfælde forebygges, eller i hvert fald udskydes. Det gælder både hjerte-kar-sygdomme og demenssygdomme.

Kørekortfornyelse og aldersmobning

Kørekortfornyelse hører ikke til det, man traditionelt kalder det kommunale ældreområde. Men det er dog borgerservice, der står for administrationen på vegne af politiet (og lægerne). Jeg vil omtale ordningen her, fordi der faktisk er tale om et konkret eksempel på aldersmobning – og ikke ligefrem noget der fremmer aktiv aldring.

I modsætning til i Sverige skal 70+-årige danskere til obligatorisk lægeundersøgelse for at få kørekortet fornyet. Når vi i bogen foreslår ordningen ændret i retning af den svenske (hvor man fornyer kørekortet ved at skrive under på, at man er i stand til at køre bil), er det fordi, lægeundersøgelserne ikke kan påvises at forbedre ulykkesstatistikken. Lægerne finder et par enkelte med tegn på demens. Bilister med lettere demens har en lidt øget risiko for at forulykke, men i modsætning til unge bilister er de ikke så farlige for andre trafikanter. De kører forsigtigt, tager ikke chancer, og så undgår de kørsel i mørke, ligesom de ikke taler i mobiltelefon eller kører spirituskørsel.

Når jeg bruger udtrykket "aldersmobning", er det for at inddrage de psykologiske aspekter ved, at bilister hos lægen skal op til en slags kognitiv eksamen på grund af deres alder. Hvor samfundet forventer, at der er en øget risiko for ulyk-

ker – i modsætning til, hvad statistikkerne viser. Faktisk ved vi ikke fra forskningen, hvad en sådan aldersdefineret mistænkeliggørelse betyder for bilisters selvværd og selvtillid. Men at blive udsat for statsautoriseret aldersmobning er næppe noget, der gør en mentalt stærkere.

Bilen er et vigtigt redskab til aktiv aldring. Og derfor virker det modsat, hvis man med den nuværende ordning er med til at skræmme nogle af bilisterne til at aflevere kørekortet. For sådan reagerer nogle af bilisterne, af frygt for det at skulle til "eksamen" hos lægen.

At tale de svages sag

Selvfølgelig skal man ikke afskaffe de vigtige opgaver, som ældrerådene har beskæftiget sig med. Der er behov for et talerør for borgere, der har behov for hjælp. Men at sammensætte et brugerråd, hvor voksne borgere under 60 år ikke kan være med, er ude af trit med de generelle bestræbelser for at udfase aldersgrænser i samfundet. Det ændres ikke ved, at medlemmerne er demokratisk valgt. Der er stadig tale om en opdeling mellem et voksensamfund og et ældresamfund.

Ældre borgere i kommunen udgør ikke en gruppe, der har noget særligt til fælles. Som Poul Borum og Esther Møller plejede at sige: "Vi fødes som kopier og dør som originaler". Vi bliver mere og mere forskellige med årene, på godt og ondt. Der er 900.000 måder at være gammel på i Danmark – hvis vi tager udgangspunkt i den nuværende folkepensionsalder.

Voksenlivet varer længe

Traditionelt har man sagt, at man indtræder i de voksnes rækker, når man bliver konfirmeret, eller i hvert fald ved 18-års-alderen. I bogen har vi den påstand, at man på mange måder udtræder af de voksnes rækker ved pensionsalderen – hvorefter man hører til gruppen af "de ældre".

I Storbritannien og USA er der nu tendens til at man i medicinske tidsskrifter udfaser betegnelser som "the elderly" og "the old". I stedet skriver man nu almindeligvis "older adults". Herved betones det, at vi alle er voksne, når vi ikke er børn eller unge. Der er ingen skarpe hjørner i naturen – kun i nogle af de købesange, der synges ved runde fødselsdage.

I princippet er det nu ikke længere tilladt at afskedige folk på grund af alder. Bortset fra piloter og (herhjemme) biskopper og dommere. Og det er blevet muligt, at man individuelt kan udskyde alderen for at begynde at trække på folkepension og atp (som det gælder for arbejdsmarkedspensionerne). Der er generel opblødning med hensyn til brugen af aldersgrænser, bortset fra kørekortfornyelse og aldersrabatter på offentlig transport, museer mv.

Men hvis vi skal opnå et forlænget og aktivt voksenliv, er det nødvendigt, at vi afskaffer alderdommen, først og fremmest sådan som den kommer til udtryk i sproget, ikke mindst i det kommunale ældresprog. For ord er ikke bare ord. De afspejler, hvad vi tænker og føler. Et af ordene er – ældreråd.

Et tryghedshotel

Af Anna Margrethe Nielsen, formand for ældrerådet i Randers

Randers kommune er som så mange andre kommuner i gang med en proces, hvor man renoverer og ombygger ældre plejeboliger med det formål at skabe så gode rammer for de ældre medborgere som muligt. Det er ikke alle steder muligt eller hensigtsmæssigt at bygge om, så pladsen i den enkelte bolig øges. Det kan give anledning til, at andre tanker kommer i spil. I forbindelse med en sådan ombygning, fødtes tanken om det, vi i dag kalder Tryghedshotellet. Fysisk er det en del af et plejecenter, men det har sin egen direktør og særlige normering med meget motiveret personale.

Der er plads til 15 borgere i Tryghedshotellet, pladserne skal fordeles mellem borgere med forskellige behov. Det nære sundhedsvæsen er meget omtalt i denne tid, hvor hospitalerne ikke længere er plejesteder, men behandlingssteder. Kommunerne får nye opgaver, og det stiller nye krav. Borgere udskrives tidligt fra hospitalet, måske uden at være helt klar til at komme hjem og klare sig selv. Fem - seks pladser på hotellet er beregnet til dette formål.

Når en borger bliver syg eller på anden måde dårlig, er det ikke altid nødvendigt med en hospitalsindlæggelse, selv om det i situationen kan synes at være den eneste udvej. Måske er der "bare" behov for observation og ekstra omsorg i et trygt miljø i nogle dage. Det er de næste fem - seks pladser beregnet til.

Endelig er der fire selvindskrivningspladser: Borgere, der selv skønner, de har behov for et ophold, kan henvende sig. Det kan være akut sygdom hos vedkommende eller måske hos ægtefællen. Det bliver for langt at remse op alle de uheld og ulykker, der i øvrigt kan være årsag. Hvis der er plads, er det en mulighed. Randers kommune har tidligere haft glæde af sådanne pladser. De forsvandt, da kommunen indrettede sit eget hospice i et andet ældrecenter. Det betyder i øvrigt, at den type borgere ikke kommer på Tryghedshotellet.

15 pladser er ikke så meget, så naturligvis kan der blive rift

om dem. I princippet skal der visiteres, men det er målet, at bureaukrati aldrig skal stå i vejen for en hurtig og mulig indsats. Så når praksislæge, natlæge, hjemmepleje, borger eller pårørende skønner, der er et akut problem, kan de henvende sig, og borgeren bliver modtaget, naturligvis forudsat at der er en ledig plads.

De fysiske rammer er lyse, venlige og ny-istandgjorte. Værelserne er ikke store, og de er møbleret nødtørftigt som på et hotel, beregnet til korte ophold. Badeværelserne har fået lov at fylde, så der er gode arbejdsmuligheder for personalet. I nogle af dem er der installeret moderne teknik i selve toilettet, og enkelte værelser er indrettet specielt til svært overvægtige borgere. Der er også fællesrum, og det er hensigten, at borgerne kan indgå i et fællesskab under opholdet og måske give en hånd med i den daglige rutine.

Det er væsentligt, at det ikke bare er opbevaring, men at man gør en indsats for, at borgeren kan få mest muligt ud af opholdet. Kort efter modtagelse bliver borgeren undersøgt af en sygeplejerske, som så – alt efter problematikken – samordner indsatsen med egen læge, terapeut eller hvad, der måtte være brug for. Dette afslører undertiden, at borgeren har behov for undersøgelse eller behandling på hospitalet, og så sendes vedkommende videre til den relevante afdeling.

Opholdet er som på hoteller af kort varighed. Det kan være dage eller måske et par uger. Det afsluttes, når borgeren er klar til at komme hjem med eller uden støtte fra hjemmeplejen, eller når der er fundet en anden løsning, måske en plads i et plejecenter.

Det er ikke et gratis hotelophold. Der skal betales 120 kroner pr. døgn. Det dækker omkostninger til mad og linned. Borgeren skal selv medbringe tøj, toiletartikler og medicin,

samt eventuelle personlige hjælpemidler. Husleje og personale er kommunale omkostninger. Hvis man forestiller sig, at et ophold forhindrer eller forkorter et hospitalsophold, så er der fin økonomi i det. Jeg tror også, økonomerne i regnskabsafdelingen synes om det.

Hvordan ser andre faggrupper så på det? I starten var der nok i nogle kredse en vis skepsis, men gode erfaringer gør altid den slags til skamme – det, jeg nu hører, er, at der er gode samarbejdsrelationer. Hvad siger borgerne og deres pårørende? Det at blive taget sig godt af, er noget mennesker kan lide, så lovordene er mange. Det er så godt, at man skal passe på ikke at blive kvalt i sin egen succes.

“Ordet skaber, hvad det nævner”, er et citat, jeg ikke kan huske, hvor jeg har fra, men det er godt, at holde sig for øje. Ordene er med til at skabe vore forventninger på godt og ondt, og forventninger skaber handlinger. For borgeren betyder hotelnavnet, at man kan forvente et kortere ophold

med stor selvbestemmelse, men også at man naturligvis skal betale for det. I hotelbranchen er service en vigtig del, så det kan man også forvente. Dog ikke i den samme form: Her skal man på fode igen, og det betyder træning, og ikke at borgeren har andre til at gøre ting for sig, hvis man selv kan. Første del af navnet – det, der handler om tryghed – finder de fleste meget væsentligt.

For personalet er hotelnavnet også med til at rykke dem ud af vanerne og tænke nyt. Måske ikke i grundværdierne, men i metoderne. Måske kan nogle af disse tanker overføres til mere traditionelle aflastnings- eller genoptræningspladser? Det er ældre mennesker, der fylder mest i sygestatistikkerne, så selvfølgelig fylder de også i denne sammenhæng, men der er ingen egentlig aldersgrænse.

Hotellet har haft mange forskellige grupper på studiebesøg. Problematikken deler alle kommuner, den løses på forskellig vis. Dette er vores lokale løsning. Konceptet må gerne kopieres.

Temadage og konferencer

DANSKE ÆLDRE RÅDs repræsentantskabsmøde 2012

Mandag d. 14. maj 2012 holder DANSKE ÆLDRE RÅD repræsentantskabsmøde på Hotel Nyborg Strand. Mødet starter kl. 11.00. Social- og integrationsminister Karen Hækkerup har givet tilsagn om at holde tale til repræsentantskabet fra kl. 17.00 til ca. 17.45. Tilmeldingsfrist var d. 14. marts.

Materiale til repræsentantskabsmøde er udsendt – ét sæt pr. post til ældre-/seniorrådets postadresse samt pr. mail til ældre-/seniorrådets mailadresse. På repræsentantskabsmødet vil hver deltager få en mappe udleveret med tilsvarende materiale, dog undtaget skriftlig beretning.

Ældrepolitisk konference: Aktivt ældreliv – også for borgere med behov for hjælp

Tirsdag d. 15. maj holder DANSKE ÆLDRE RÅD en ældrepolitisk, landsdækkende konference på Hotel Nyborg Strand. Flere end 460 har tilmeldt sig konferencen.

Tilmeldingsfrist var tirsdag d. 10. april, men der er stadig ledige pladser, så hjemmesiden er endnu åben for tilmeldinger.

Program og elektronisk tilmelding findes tillige på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside, www.danske-aeldreraad.dk, Temadage og konferencer

Nyt fra ministerier og styrelser

Kommission skal se på udfordringer i hjemmepleje

Regeringen vil nedsætte en kommission, der skal se på udfordringerne i hjemmeplejen. Det sker i forlængelse af Ældrekommissionens rapport om livskvalitet og selvbestemmelse på plejehjem. Kommissionen skal bl.a. se på trivsel og livskvalitet for ældre i eget hjem og se på plejebehovet for fremtidens ældre. Desuden skal kommissionen inddrage erfaringer fra de øvrige lande i Norden.

Social- og integrationsminister Karen Hækkerup udtaler: "Vi har behov for en ny ældrepolitik, der giver plads til forskelligheder, og som hviler på grundlæggende værdier som medbestemmelse, selvhjulpethed, tryghed og værdighed. Derfor indgår ældreområdet også som en del af den kommende socialreform". Hun har inviteret alle Folketingets socialordførere til en drøftelse af formål og rammer for kommissionsarbejdet, og hun forventer en hurtigarbejdende kommission.

DANSKE ÆLDRE RÅD har tidligere opfordret ministeren og Folketingets Socialudvalg til at arbejde positivt for en kommissionsnedsættelse samt til at inddrage DANSKE ÆLDRE RÅDs ekspertise i kommissionsarbejdet.

Generationernes dag

D. 1. oktober 2012 er udpeget til Generationernes Dag. Generationernes Dag er en fælles dag, som skal markere værdien af de bånd og relationer, der knyttes i mødet på tværs af generationer. Socialstyrelsen igangsætter en landsdækkende kampagne i efteråret, som aktivt opfordrer til at mødes.

Socialstyrelsen har udarbejdet et inspirationskatalog til lokale aktiviteter på tværs, som er tilgængelig på deres hjemmeside. Kataloget er sendt til alle kommuner tillige med et brev fra social- og integrationsminister Karen Hækkerup med opfordring til at markere dagen. DANSKE ÆLDRE RÅD har været med til at udforme kataloget og står med som afsender.

1. oktober er samtidig FN's Internationale ældredag, som ældreråd-/Seniorråd plejer at markere over hele landet. Ældreråd-/Seniorråd, der har fastlagt arrangementer d. 1. oktober eller i anledning af EU-ældreår, opfordres til at melde disse ind til DANSKE ÆLDRE RÅD på ls@danske-aeldre raad.dk – så lægges det på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside – og til Danmarks aktivitetsside for EU- ældreåret ved Karin Ito, ki@discus.dk.

Læs mere om EU-ældreåret på www.aktivaldring2012.dk

Læs mere om 1. oktober, Generationernes Dag på www.servicestyrelsen.dk, Ældre, Aktiv aldring

Læs mere om 1. oktober, FN's Internationale ældredag på www.danske-aeldre raad.dk, Projekter, 1. oktober

De mange generationers by

I forbindelse med at 2012 er udnævnt til europæisk år for aktiv aldring har Socialstyrelsen og Social- og Integrationsministeriet udskrevet en konkurrence. Konkurrencens formål er at finde den by, der er mest attraktiv at leve i for ældre borgere. Ikke kun til gavn for ældre, men til gavn for alle generationer i byen. Vinderen modtager 200.000 kr. til formidling, idéudvikling, gennemførelse eller lignende, hvor "De mange generationers by" kan inspirere andre til at arbejde med byplanlægning, hvor fokus er på ældre og mødet mellem generationer. Konkurrencen er udarbejdet med input og kvalitetssikring fra Dansk Arkitekturcenter, Statens Byggeforskningsinstitut, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, Dansk Byplanlaboratorium, DANSKE ÆLDRE RÅD, WHO m.fl.

1. maj 2012 er sidste frist for tilmelding af projekter til konkurrencen. 15. juni annoncerer dommerpanelet, hvilke projekter og byer, der er udvalgt til den endelige konkurrence. Formand for DANSKE ÆLDRE RÅD Kirsten Feld er udpeget som formand for dommerpanelet. 12. december 2012 udnævnes vinderne af social- og integrationsminister Karen Hækkerup og en repræsentant fra WHO.

Læs mere om de mange generationers by på www.socialstyrelsen.dk, Ældre, Aktiv aldring

Projekter og publikationer

Etisk Råd: Personale bør kunne undlade genoplivning med hjertestarter

Det Etske Råd anbefaler, at personale på plejehjem får mulighed for at lade være med at bruge hjertestartere i de tilfælde, hvor en ældre beboer ikke ønsker genoplivning. Det fremgår af en udtalelse om brug af livsforlængende behandling, som rådet har offentliggjort. Udtalelsen kommer samtidig med, at stadig flere plejecentre sætter hjertestartere op med henblik på at give livreddende førstehjælp, hvis en beboer falder om med hjertestop. Rådet anbefaler, at der i forbindelse med opsætning af hjertestartere på plejecentre løbende udarbejdes retningslinjer for vurdering af, hvorvidt behandling af hjertestop hos den enkelte beboer skal betragtes som et led i en behandling eller som førstehjælp. Dette kan være afgørende for, om man skal undlade at benytte hjertestarterne.

Rådets formand Jacob Birkler siger: "Vi bør selvfølgelig ikke stoppe med at genoplive ældre borgere, men vi kan også gå for langt. At genoplive gamle medborgere på plejehjem for enhver pris kan let ende som et ensidigt hensyn ud fra en misforstået respekt for borgeren". Det Etske Råd anbefaler, at omsorgen for en døende patient ses som en opgave, der kræver kommunikation i en vanskelig situation. Rådet peger på følgende grundlæggende krav til en sådan kommunikation: a) Tidlig og løbende vurdering af behandlingen, b) Dialog med patienten og de pårørende, c) Patientens ønsker

bør veje tungt i konfliktsituationer, d) Pårørende bør ses som de bedste vidner til den døendes liv.

Sundhedsminister Astrid Krag (SF) oplyser, at Sundhedsstyrelsen i løbet af de kommende måneder vil udsende en vejledning om livsforlængende behandling og genoplivning på blandt andet plejehjem.

Læs hele udtalelsen fra Det Etske Råd på www.etiskraad.dk, Nyheder, Udtalelse om undladelse og afbrydelse af livsforlængende behandling

Penge at spare på transport

Hvis kommuner og regioner arrangerer deres transport af for eksempel skolebørn og patienter på en anden måde, vil mange penge kunne spares. Det viser en rapport, som Deloitte Consulting har udarbejdet for Finansministeriet. Ifølge den kan kommunerne årligt spare 430 mio. kroner, mens tallet for regionerne er 70 mio. kroner. Rapporten indeholder en datakortlægning i de fem regioner samt i udvalgte kommuner – den omfatter 43 befordringsordninger inden for 17 overordnede områder. Rapporten indgår som en del af arbejdet med at samordne befordringsreglerne. Arbejdet er forankret i et tværministerielt udvalg med repræsentanter fra ni ministerier samt KL og Danske Regioner.

Særligt for kommunerne gælder det, at de generelt har et ufuldstændigt overblik over ressourceforbruget og begrænset styringsfokus på tværs af befordringsordninger. Herudover mangler kommunerne et overblik over grundlæggende aktivitetsoplysninger, for eksempel antal brugere og kørsler, samkørselsgrader og kilometerpriser m.v. Ansvar for administrationen af befordringsordningerne er i langt de fleste kommuner placeret i de enkelte fagforvaltninger, og der mangler koordination på tværs af ordninger og målgrupper. Enkelte kommuner har dog etableret eller overvejer at etablere centrale kørselskontorer for at sikre en større koordination og optimering på tværs af områder.

Rapporten foreslår, at trafikselskaber står for at udbyde og koordinere kommunernes og regionernes transportopgaver, i stedet for at kommuner og regioner selv gør det. Trafikselskaberne er nemlig mere udsat for konkurrence, har større kørselsvolumen og udnytter deres kapacitet bedre, end kommuner og regioner. Kommunernes og regionernes opgaver med transport af borgere løber i alt op i cirka fire milliarder kroner om året.

Find hele rapporten på Finansministeriets hjemmeside: www.fm.dk, Nyheder, Kommuner og regioner kan spare en halv mia. kroner på transport 16.04.2012

Fra ældreråd til ældreråd

Bred demensindsats igangsæt af ældreråd og seniorudvalg

Sønderborg Kommune har fået demenscafeer tre steder i kommunen. Projektet er ét blandt flere tiltag i en bred demensindsats, der er igangsæt af ældrerådet og seniorudvalget i Sønderborg Kommune. Formand for kommunens ældreråd Rita Nielsen glæder sig over den sønderjyske kommunes seneste tiltag på demensområdet. Borgere med demens og deres pårørende kan nemt føle sig isolerede og ensomme, fordi sygdommen gør det vanskeligt at bevare et socialt liv. Demenscafeerne kan sikre dem en bedre livskvalitet. Det er gratis at komme i cafeerne. Der kræves ingen tilmelding, man kan købe kaffe, te og kage, og der er faguddannet personale til stede, som kan bidrage med viden og erfaringer og svare på spørgsmål. Rita Nielsen siger: "Vi ved, hvor ensomt og svært, det kan være, når en ægtefælle bliver dement. Der er virkelig brug for støtte".

Ingen hjælp efter udskrivning fra hospitalet

En sag om udskrivelse af en ældre kvinde på Samsø får øens ældreråd til at beskyldte kommunen for at være umenneskelig i sin behandling af de ældre medborgere, der kommer hjem fra en hospitalsbehandling. Kvinden måtte i nød ringe til en veninde efter et døgn uden vådt eller tørt. "Jeg synes, at det menneskelige kommer for meget i baggrunden, og det vil jeg også fremføre på socialudvalgsmødet", fortæller ældrerådsformand Niels Seiling. Ifølge ham er det langt fra første gang, at der er problemer med, at øens ældre borgere bliver udskrevet uden at få hjælp fra kommunen. Socialforvaltningen er ikke enig i fremstillingen af sagen.

Årsberetninger 2011

Årsberetninger fra ældre-/seniorråd inspirerer og synliggør rådernes arbejde. Ved at lægge dem ud på DANSKE ÆLDRE-RÅDs hjemmeside kan ældrerådsmedlemmer, interesserede borgere og presse få indsigt i rådernes arbejde.

Send gerne jeres ældre-/seniorråds årsberetning til Lise Sørensen på mailadressen ls@danske-aeldreraad.dk Der er lagt årsberetninger fra 2011 på hjemmesiden fra følgende kommuner: Assens, Egedal, Kalundborg, København, Middelfart, Norddjurs, Nordfyn, Rebild, Roskilde, Rødovre og Syddjurs.

Læs mere på www.danske-aeldreraad.dk, Vidensbank for ældreråd, Årsberetninger fra Ældreråd

DANSKE ÆLDRE-RÅDs aktiviteter Kalender 2012

Maj:	2. Forretningsudvalgsmøde 14. Repræsentantskabsmøde 15. Ældrepolitisk konference 30. Konstituerende bestyrelsesmøde
Juni:	7. Møde, kontaktpersoner for regionsældreråd og DANSKE ÆLDRE-RÅD, Vejle

DANSKE ÆLDRE-RÅD

Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse
Tlf. 3877 0160
info@danske-aeldreraad.dk
www.danske-aeldreraad.dk

Nyhedsbrevet er udgivet af
DANSKE ÆLDRE-RÅD
ISSN 1903-0509 (Online)
Næste nummer: september 2012

DANSKE ÆLDRE-RÅD
Formand Kirsten Feld
Tlf. 4632 1886 Mobil: 2056 7022

Næstformand Jens Erik Madsen
Tlf. 8648 1151 Mobil: 2161 0737

Ansvarshavende
Kirsten Feld

Redaktion
Marianne Lundsgaard
Lise Sørensen

Sekretariatet
Marianne Lundsgaard
Sekretariatsleder
ml@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0162 Mobil: 2049 9319

Lise Sørensen
Ældrepolitisk konsulent
ls@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0164

Dorthe Neergaard
Ældrepolitisk konsulent
dn@danske-aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0163

Layout
Kailow Graphic